

Hoop voor de toekomst

Het is de voorbije weken en maanden dikwijls gezegd: één van de redenen waarom er zo weinig draagvlak is met betrekking tot de opgelegde coronamaatregelen is omdat mensen “perspectief” nodig hebben.

Waarschijnlijk zorgt het grootschalig vaccineren tegen Covid-19 voor het fameuze “licht aan het einde van de tunnel”. En dus voor het nodige perspectief. Maar dan nog blijft de vraag actueel welk perspectief het post-corona tijdperk ons zal bieden. Zal het helemaal zijn zoals vroeger? Wellicht niet. Timothy Garton Ash zei het zo in de Guardian van 6 mei 2020 pandemie: “Het kan zijn dat er een betere wereld komt na de corona pandemie. Maar het kan ook een slechtere wereld zijn. Hoe kunnen we dit weten?”

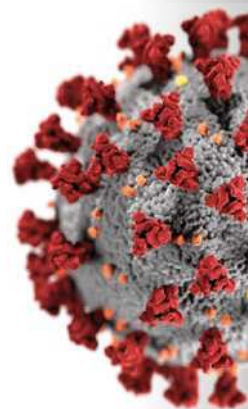
Zonder een bepaalde vooruitblik op de toekomst is het moeilijk voor iemand om zin of betekenis te geven aan het heden. Om de lijst compleet te maken moeten we daar eigenlijk ook het verleden aan toevoegen. Want zonder je wortels te respecteren word je snel meegesleurd door allerlei nieuwe trends - goede en minder goede - en komt je identiteit mogelijks in gevaar. Maar laten we het nu bij een toekomst-perspectief houden. Een ander woord daarvoor is het traditionele begrip “**hoop**”. Maar wat is hoop? Is het een

soort optimisme, of positief denken?

Geduldig wachten

Het heeft zeker te maken met wachten, **geduldig wachten**. Waarop je hoopt, is er nog niet. Net zoals een landbouwer die heeft gezaaid maar moet wachten totdat de zon en de regen hun werk hebben gedaan¹. Als je dat geduld niet kunt opbrengen, dan komt er geen oogst. Zo is het dikwijls in het leven: slechts weinig dingen zijn “instant”. Meestal kunnen we niet anders dan wachten: in de file op de autosnelweg of aan de telefoon, in de wachtkamer bij de dokter of in het ziekenhuis, wachten op het “ja” woord van je geliefde, wachten op je maandelijks salaris, wachten op de maaltijd, enz. Ja, er zijn ook dingen waar je niet lang op hoeft te wachten, dank zij een steeds verder doorgedreven automatisering. Er zijn drankautomaten, hypotheeken en quick-food restaurants. Misschien is het je opgevallen dat onze maatschappij de wachttijden graag ziet verdwijnen, of op zijn minst probeert te verminderen, maar

Zonder een bepaalde vooruitblik op de toekomst is het moeilijk voor iemand om zin of betekenis te geven aan het heden.

Het is niet altijd gemakkelijk om met die spanning om te gaan. Bij een blijde verwachting weet je dat er iets goeds op komst is.

daarin niet altijd lukt. Misschien is dit ook niet de bedoeling: ligt er misschien een verborgen schat in het wachten op iets?

Gespannen verwachting

Er bestaat daarnaast een soort **gespannen ver-wachting**. Soms zelfs een lijdzaam verwachten, zoals de negen maanden wachten op de geboorte van een kind. Dit kan een gevoel van anticipatie en blijde opwindung met zich mee brengen. Alhoewel het kind er nog niet is, bereid je je wel reeds voor op de tijd na de geboorte: hoe zullen we hem/haar noemen? De landbouwer moet plaats vrij maken in de schuren voor de oogst. Soms is er niet genoeg tijd om alle voorbereidingen te treffen. Soms komt het kind te vroeg. Het feit dat je weet dat er iets zal komen, spoort je aan om in

actie te komen.

Spanning in hoop

Deze spanning vindt je ook terug in het Hebreeuwse woord voor hoop in de Bijbel, Qavah. Daarin zit het woordje Qav, wat touw of snaar betekent, bijvoorbeeld de snaar van een gitaar of viool. Je moet de snaar op een bepaalde manier aanspannen (stemmen) alvorens je kan verwachten dat er goede muziek uitkomt. Zo is het ook met hoop: er moet spanning op zitten, soms laagspanning, soms hoogspanning, maar spanning in ieder geval.

Het is niet altijd gemakkelijk om met die spanning om te gaan. Bij een blijde verwachting weet je dat er iets goeds op komst is. Je verlangt ernaar. Maar de gevoelens van verwachting kunnen

veranderen en een zekere terughoudendheid teweeg brengen tegenover datgene wat te gebeuren staat. Is het wel iets goeds? Wat als mijn baby gehandicapt is? Wat als het teveel regent en de oogst tegenvalt? Er zijn nu eenmaal onzekerheden in het leven. Maar hoe ga je daarmee om? Daarin verschilt de christelijke hoop van wetenschappelijke prognoses, gewoon optimisme of van positief denken. In de verwachting om gestalte te geven aan de toekomst kan er niet uitsluitend voortgegaan worden op wat wetenschappelijke modellen ons voorspiegelen, hoe waardevol die op zich ook zijn. Hun reikwijdte en betrouwbaarheid zijn intrinsiek beperkt. Eens we willen kijken in de verdere toekomst, begeven we ons op onzeker terrein en komen onze gevoelens meer en meer in het spel. Sommige mensen zijn van nature positiever ingesteld dan anderen: "Maak u geen zorgen, uiteindelijk komt alles op zijn pootjes terecht". Dit is ook mijn oprechte wens. Maar gevoelens op zich bepalen de toekomst niet. Optimisten krijgen niet altijd gelijk. Integendeel, de geschiedenis zit vol tragedies die de spanning ook van de andere kant belichten. Wat vroeger gebeurde kan, jammer genoeg, opnieuw gebeuren. We mogen deze tragedies niet ontkennen. Sommigen doen dat bijvoorbeeld wel met de Holocaust. Hoe kunnen we dan

vermijden dat gevoelens van angst of ontkenning het stuur overnemen?

Richtingaanwijzer

Als we de juiste route willen volgen, hebben we een betrouwbare gids nodig. Die kan ons naar, en doorheen de toekomst loodsen. De Bijbel spreekt over de Geest van God die de richting toont. Daardoor is het leven geen giswerk, maar een hoopvolle zekerheid. Vaak wordt gezegd dat hoe verder de toekomst van je af ligt, hoe moeilijker het is om er iets over te zeggen. Maar dankzij die betrouwbare Gids weet je dat je je eindbestemming zult bereiken. Daarvoor moet je op God zijn afgestemd, zoals een snaar van een viool gestemd wordt door die de juiste spanning te geven. Als je denkt dat je liever zelf stuurt, dan is de kans groot dat je de weg verliest. Wie in alle aspecten van het leven de eigen regie

wil houden, kan behoorlijk gefrustreerd geraken. Als verwachtingen niet uitkomen, kan de teleurstelling immens zijn. Spanningen, stress, de wereld is er vol van.

Perspectief

Kijken we niet verder dan de dingen die we kunnen zien? Waar ligt de horizon? Vaak wordt de realiteit van de eeuwigheid ontkennd en mist een mens het juiste perspectief. De houding is dan: "we leven vandaag, want niemand weet wat er morgen komt". Inderdaad, we leven vandaag en we weten niet alles van morgen. Toch is er het uiteindelijke uitzicht, dat verder gaat dan het vergankelijke leven, en waar niet aan getwijfeld hoeft te worden. Ook al is het levenspad niet altijd even gemakkelijk begaanbaar. Maar waarom zou je alles allemaal alleen dragen, als je de toekomst kunt toevertrouwen aan Hem die zowel het begin als het einde kent?

Er is geen toekomst zonder hoop. De Bijbel toont die hoop in Jezus Christus. Op Hem vertrouwen is geen vage verwachting, maar een stevig fundament

Eddy Delameillieure

¹ Bijbelboek Jacobus hfdstk. 5 vers 7,8